

ZARZĄDZENIE Nr 8/2024

Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krokowej

z dnia 12 sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich.

Na podstawie art. 22b pkt 2 i art. 22 c ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 560) w związku z § 11 ust. 5 Uchwały nr XLI/449/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 24 stycznia 2014r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Krokowej

zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się standardy ochrony małoletnich:

- 1) w wersji pełnej w brzmieniu określonym w Załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 2) w wersji skróconej w brzmieniu określonym w Załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krokowej do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krokowej i stosowania do postanowień w nich zawartych.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem jego podpisania i podlega udostępnieniu na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krokowej oraz wywieszeniu na tablicy ogłoszeń.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Danuta Mroczkowska

Standardy ochrony małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krokowej

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krokowej jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka jakichkolwiek form przemocy. Pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat tego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- przemoc psychiczna,
- przemoc fizyczna,
- zaniedbywanie,
- wykorzystywanie seksualne małoletniego.

Słowniczek pojęć:

Ilekrót mowa jest o:

- Kierowniku - należy przez to rozumieć Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krokowej;
- GOPS - należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krokowej;
- Pracowniku - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krokowej na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy wolontariackiej, innych umów lub porozumień;
- Dziecku, małoletnim - należy przez to rozumieć osobę do ukończenia 18 roku życia;
- Standardach - należy przez to rozumieć Standardy ochrony małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krokowej.

§ 1

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Pracownicy mający bezpośredni kontakt z małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny, a także dostosowany do wieku dziecka.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy.
3. Pracownicy mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.

4. O ile to możliwe Pracownicy powinni unikać sytuacji, w których pozostawaliby „sam na sam” z dzieckiem.

5. Kontakt fizyczny Pracownika z dzieckiem możliwy jest wyłącznie w sytuacji wynikającej z realizacji obowiązków służbowych i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu oraz jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

6. Zaleca się wdrażanie dzieci do przyjmowania asertywnej postawy i zapewnienie ich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć bezpośrednio w rozmowie pracownikowi lub wybranej przez siebie osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

7. Pracownicy nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z dziećmi bez wiedzy ich opiekunów. W szczególności pracownicy nie prowadzą z dziećmi prywatnych rozmów z wykorzystaniem mediów społecznościowych.

8. Pracownicy powinni zwracać uwagę na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinni podjąć próbę kontaktu z małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia. Jeżeli małoletni próbuje nawiązać kontakt z Pracownikiem, powinien on go wysłuchać i w miarę możliwości, uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji małoletniego.

9. Uwagę pracownika powinny zwrócić, w szczególności, następujące zachowania:

- dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne, dziecko często je zmienia,
- pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach, w szczególności lekcjach wychowania fizycznego,
- dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- dziecko boi się powrotu do domu,
- dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: ból brzucha, głowy, mdłości itp.,
- dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób,
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 2

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, a także składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i zawiadamiania sądu opiekuńczego

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Pracownik ma obowiązek niezwłocznego poinformowania Kierownika o tym fakcie w formie ustnej, a także w formie pisemnej, poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej.

2. Przekazanie informacji powinno nastąpić jeszcze w tym samym dniu, w którym Pracownik powziął podejrzenie lub informację. Jeżeli pracownik nie jest już obecny w danym dniu w siedzibie GOPS, ma obowiązek przekazać informację telefonicznie. Jeżeli przekazanie informacji nastąpiłoby po godzinach pracy GOPS, Pracownik powiadamia policję o sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub o krzywdzeniu małoletniego.

3. Po przekazaniu informacji do Kierownikowi, osoba ta powinna w pierwszej kolejności ustalić czy zachodzą przesłanki uzasadniające wszczęcie procedury odebrania dziecka na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a następnie ustalić jakie podmioty i instytucje powinny zostać poinformowane o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.

4. Jeżeli zastosowano procedurę wynikającą z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zasadnym jest skierowanie do sądu rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 k.p.c. lub złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Kierownik niezwłocznie kieruje taki wniosek do właściwych organów.

5. Obowiązki określone powyżej nie wpływają na obowiązek ewentualnego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

§ 3

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i wypełnienia formularza „Niebieska Karta A” spoczywa na wszystkich pracownikach socjalnych i asystentach rodziny zatrudnionych w GOPS.

2. W przypadku powzięcia podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego, które może wyczerpywać znamiona przemocy domowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Pracownicy, o których mowa powyżej mają obowiązek wypełnić formularz „Niebieska Karta A” niezwłocznie po powzięciu informacji o zaistnieniu ku temu przesłanek.

3. Wypełniając formularz „Niebieska Karta A” Pracownik stosuje zasady wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z rozporządzenia wykonawczego, w tym przekazuje osobie doznającej przemocy domowej formularz „Niebieska Karta B”.

4. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta A” Pracownik wszczynający procedurę Niebieskie Karty ma obowiązek przekazać ten formularz do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w terminie pięciu dni roboczych. Za dni robocze przyjmuje się dni pracy Ośrodka.

§ 4

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Niniejsze standardy podlegają weryfikacji nie rzadziej niż co dwa lata pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocenie ich merytorycznej przydatności .

2. Weryfikacja, o której mowa w § 4 pkt 1 dokonywana jest przez Kierownika lub osobę przez niego wyznaczoną.

3. W wyniku weryfikacji, o której mowa wyżej sporządzany jest raport ewaluacyjny, w którym wskazane są ewentualne sugestie i kierunki aktualizacji Standardów.

§ 5

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów, zasady przygotowania tych Pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osobę odpowiedzialną za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów wyznacza Kierownik.
2. Kierownik może zlecić zadanie, o którym mowa w § 5 pkt 1. podmiotowi zewnętrznemu, dającemu rękojmię należytego wykonania przedmiotowych zadań, posiadającemu stosowne kompetencje i doświadczenie.
2. W ramach przygotowania Pracowników do stosowania Standardów przeprowadzane jest szkolenie Pracowników w przedmiotowym zakresie.
3. Każdy z Pracowników składa oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w GOPS.

§ 6

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Standardy podlegają opublikowaniu na stronie internetowej GOPS oraz są wywieszane w widocznym miejscu w siedzibie GOPS.

§ 7

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy Pracownicy.
2. Niezależnie od obowiązku określonego w § 7 pkt 1, Kierownik wyznacza Pracownika koordynującego przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i organizację pomocy oraz wsparcia dla takiego małoletniego.

§ 8

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. Rejestr, o którym mowa w § 8 pkt 1 przechowywany jest w siedzibie GOPS.

3. Kierownik wyznacza osobę odpowiedzialną za prowadzenie i uzupełnianie rejestru, o którym mowa w § 8 pkt 1.

§ 9

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. W przypadku ujawnienia krzywdzenia małoletniego osoby odpowiedzialne przygotowują plan wsparcia małoletniego, z zastrzeżeniem § 9 pkt 2.
2. Jeżeli równolegle prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, w której małoletni uznany jest za osobę doznającą przemocy, nie ustala się planu wsparcia.
3. Za przygotowanie i realizację planu wsparcia odpowiedzialny jest pracownik socjalny oraz asystent rodziny realizujący swoje zadania w stosunku do rodziny, w której wstąpił przypadek krzywdzenia małoletniego.
4. W miarę możliwości plan wsparcia konsultowany jest z psychologiem, a jeżeli jest taka możliwość, psycholog uczestniczy także w jego realizacji.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Danuta Maczekowska

Standardy ochrony małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krokowej

wersja skrócona dla małoletnich

Jesteś młodym człowiekiem - masz swoje prawa „prawa dziecka”, oto najważniejsze z nich:

- Masz prawo by żyć i rozwijać się w dobrych warunkach.
- Masz prawo do opieki i leczenia kiedy zachorujesz.
- Masz prawo do odpoczynku i zabawy.
- Masz prawo chodzić do szkoły i rozwijać swoje zainteresowania.
- Masz prawo być wysłuchanym, wyrażać swoje zdanie o tym, co Cię dotyczy, mówić o tym co myślisz i uważasz za słuszne oraz uczestniczyć w życiu społecznym.
- Masz prawo do traktowania Cię z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.
- Masz prawo mieć swoje tajemnice i sekrety.
- Masz prawo mieć opiekunów i cieszyć się życiem rodzinnym.
- NIKT NIE MOŻE Cię bić, krzywdzić, wykorzystywać do ciężkiej pracy, poniżać, lekceważyć Twoich uczuć, naruszać Twoją przestrzeń osobistą, nietykalność cielesną lub spowodować u Ciebie poczucie zagrożenia, dyskomfortu bądź strachu.

Co to jest krzywdzenie?

- **Przemoc fizyczna** to między innymi: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.
- **Przemoc emocjonalna** to wyzwiska, wulgaryzmy, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucanie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy, krzywdzenie jego zwierząt, nieposzanowanie jego prywatności.
- **Zaniedbywanie** to niezaspakajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczanie miłości i troski.
- **Wykorzystanie seksualne** to każde zachowanie osoby starszej, silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np. ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy itp.
- **Cyberprzemoc** to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (np. nagrywanie w telefonie i upublicznianie).

REAGUJEMY NA KRZYWDZENIE, NIE JESTEŚ SAM.

- Jeśli ktoś **TOBIE** lub innemu dziecku robi krzywdę powiedz o tym komuś bliskiemu, wychowawcy, nauczycielowi, dyrektorowi szkoły lub pracownikowi GOPS lub innej dorosłej osobie zaufanej.
- Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka jest przez nas wyjaśniana i traktowana poważnie. Pomoc dziecku podejmowana jest niezwłocznie.
- Każdy pracownik GOPS w sytuacji, gdy dziecku dzieje się krzywda, podejmuje działania, by je ochronić. Uruchamiane są działania interwencyjne i pomocowe, w tym m.in. skierowanie wniosku do sądu rodzinnego, złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wszczęcie procedury "Niebieskie Karty", która ma na celu zaprzestanie stosowania wobec Ciebie przemocy.
- W sytuacji zagrożenia życia i zdrowia funkcjonariusz Policji ma możliwość zastosowania środków izolujących wobec osoby stosującej przemoc tj. nakaz opuszczenia mieszkania, zakaz zbliżania się do osoby lub określonego miejsca lub/i zakaz kontaktowania się.
- W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia Sąd Rodzinny może wydać postanowienie o zabezpieczeniu małoletniego.

Zasady bezpieczeństwa - reagowanie na zagrożenia.

Bezpieczne zasady składają się z czterech kroków:

1. Głośno powiedz "nie"

Masz prawo powiedzieć "nie", także członkowi rodziny lub komuś kogo kochasz. Jeżeli coś Ci się nie podoba, nie chcesz tego lub sprawia Ci to przykrość, możesz powiedzieć "nie", "nie chcę", "nie chcę tego", "nie pójdę tam" itp. Twoje zdanie i Twoje uczucia są ważne i powinny być traktowane z szacunkiem.

2. Alarmuj gdy potrzebujesz pomocy

Krzycz lub wezwij pomoc gdy poczujesz lęk, niepokój, gdy ktoś Cię krzywdzi. Możesz zadzwonić na numer alarmowy 112 i powiedzieć co się stało.

3. Powiedz komuś dorosłemu o tym, co się stało

Pomyśl, kto dla Ciebie będzie zaufaną osobą dorosłą, która wysłucha Cię i jeśli będzie trzeba wezwie pomoc.

4. Dobrze zrobisz mówiąc o tajemnicach, które Cię niepokoją

Tajemnice nie powinny sprawiać, że odczuwasz smutek lub niepokój. Jeżeli tak jest, powiedz o nich zaufanej osobie dorosłej. Masz prawo szukać pomocy i nikt nie może Cię zmusić, byś trzymał/a w sekrecie niepokojące sprawy.

Jeżeli masz jakieś problemy lub chciał(a)byś porozmawiać o czymś, co Cię niepokoi to w pierwszej kolejności porozmawiaj z rodzicami/opiekunami lub innymi dorosłymi osobami z Twojego otoczenia np. opiekunem zajęć opiekuńczo - wychowawczych, asystentem rodziny, pedagogiem lub psychologiem szkolnym.

Jeśli nie czujesz się gotowy(a) do rozmawiania z osobą dorosłą w Twoim otoczeniu, zadzwoń do:

Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę 116 111

Telefonu Zaufania prowadzonego przez Rzecznika Praw Dziecka 800-12-12-12

Antydepresyjnego Telefonu Forum Przeciw Depresji 22 594 91 00

Telefonicznej Pierwszej Pomocy Psychologicznej 22 425 98 48

Dyżurują w nim osoby, które mogą Ci pomóc. Możesz podzielić się z nimi swoimi trudnościami, otrzymać wsparcie i porady, które pomogą Ci radzić sobie w trudnych sytuacjach.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Danuta Mroczkowska

